

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
5.P.303.386/2024/7.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Ölveczky István, 1154 Budapest, Őrjáró tér 5.) meghatalmazott által képviselt

I.r. felperesnek és

II.r. felperesnek

a dr. Stark László Tamás kamarai jogtanácsos meghatalmazott által képviselt **Magyar Cofidis Bank Zrt.** (1062 Budapest, Teréz körút 55-57.) **alperes** ellen

szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t

A bíróság megállapítja, hogy a felperesek és az alperes (korábbi megnevezése: Magyar Cetelem Zrt) jogelődje, az UCB Ingatlanhitel Zrt. között Budapesten, 2008.11.13. napján 15587103-00057992 és 15587103-00058003 számon hitelkiváltás és szabadfelhasználású célra megkötött kölcsönszerződés érvénytelen.

A közbenső ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton benyújtani.

A fellebbezést a felek jogi képviselő útján terjeszthetik elő. A bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja a fellebbezést, ha azt a fellebbezést előterjesztő fél nem jogi képviselő útján nyújtja be.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a 379. és 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a peres felek előadása és az általuk becsatolt okiratok alapján az alábbi tényállást állapította meg:
- [2] A felperesek 2008. októberében hitelkérelemmel fordultak az alperes jogelődjéhez, az UCB Ingatlanhitel Zrt-hez. A kérelemmel egyidőben 2008. október 20. napján hiteligénylőként Nyilatkozat megnevezésű okiratot írtak alá. A Nyilatkozat tartalmazza, hogy a felperesek "A devizahitel kockázatairól" szóló nyomtatványt átvették, annak tartalmát megismerték és tudomásul vették. Megismerték az UCB által alkalmazott, a devizahitel árfolyamkockázatát csökkentő törlesztési módot. Kijelentik, hogy az UCB-vel szemben sem az árfolyamkockázatból eredő, sem az árfolyamkockázatokra vonatkozó tájékoztatással összefüggően követeléssel nem lépnek fel.
- [3] Az UCB Ingatlanhitel Zrt. alperesi jogelőd által készített, 2007. január 1. napján kelt v.2/2006. nyomtatványszámmal is jelölt "Tájékoztató a devizahitel kockázatairól" az alábbiakat tartalmazza: "Jelen tájékoztatónk célja, hogy teljeskörűen tájékoztassuk Önt az UCB Ingatlanhitel Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: UCB) által nyújtott deviza alapú "Ingatlanhitel Plusz" kölcsönhöz kapcsolódó speciális kockázatokról.

Mit nevezünk devizahitelnek?

Devizahitelnek azokat a hiteket nevezzük, amelyeknél a kölcsön összege nem forintban, hanem valamely más devizában kerül meghatározásra és a tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik. Az "Ingatlanhitel Plusz" kölcsönt az UCB jelenleg svájci frank alapon nyújtja, a kölcsön folyósítása és törlesztése ugyanakkor forintban történik.

A devizahitelezés költségei és kockázatai

Az alacsonyabb kamatlábak miatt a devizahitelek törlesztőrészletei jelenleg tipikusan alacsonyabbak a forintkölcsönökénél. A devizában nyilvántartott kölcsönök azonban rendelkeznek néhány olyan jellemzővel, amelyek esetlegesen további költségeket és/vagy kockázatot jelenthetnek ügyfeleink számára.

Vételi és eladási árfolyam különbsége

Az "Ingatlanhitel Plusz" kölcsön folyósítása minden esetben forintban történik. A folyósításkor a hitel forintban kifejezett összegének devizában történő meghatározása deviza vételi árfolyamon történik. A deviza-összeg (a hitelszámla deviza-egyenlege) forintra váltása révén, így lehetővé válik a forintban történő folyósítás. A hitel törlesztésekor ugyanez fordítva történik: tekintettel arra, hogy az Ügyfél devizában jelentkező fizetési kötelezettségét forintban teljesíti, a törlesztést UCB deviza eladási árfolyamon számítja devizára. A vételi és eladási árfolyamok különbsége többletköltséggel jár az ügyfél számára (mértéke a banki árfolyam-kondíciók függvénye).

Kamatkockázat

Minden jelzáloghitel esetében a törlesztőrészletek mértéke kamatperiódusonként a hitel kondícióinak (kamat, kezelési költség stb.) változása függvényében változhat. Az "Ingatlanhitel Plusz" kölcsön esetében 6 hónapos kamatrögzítést alkalmazunk, ez azt jelenti, hogy a hitel kamatlába 6 hónapig nem változik, ezt követően pedig a kamatforduló időpontjában hatályos Hirdetményben meghirdetett kamatláb alapján kerül - ismét 6 hónapos időtartamra - rögzítésre.

Árfolyamkockázat - a törlesztőrészletek változása

A devizahitelek esetén a forint árfolyamának változása is módosíthatja a forintban kifejezett törlesztőösszeget - miközben a kölcsön devizában kifejezett törlesztőösszege változatlan. Ennek a hatásnak a kezelése, illetve az ebből származó bizonytalanság csökkentése érdekében az "Ingatlan Plusz" kölcsön esetében ún. "elszámoló árfolyamot" alkalmazunk. A kamatperiódus során az elszámoló árfolyam - jelentős mértékű, hirtelen árfolyam-változások esetétől eltekintve - állandó, ennek következtében az Ügyfél a kamatperiódus során még akkor is egyenlő törlesztőrészleteket fizet, ha egyébként az árfolyam-változások hatása miatt a forintban kifejezett törlesztőösszegek változnának. Az így számolt és a valós - a törlesztés megfizetésének napján érvényes - árfolyamok eltéréseiből adódó törlesztőösszeg-különbségek elszámolása a kamatperiódust követően, legkésőbb az új kamatperiódus első törlesztésével egyidejűleg esedékes: az egyenleget az UCB külön beszédési megbízással érvényesíti (jelentős negatív egyenleg esetén) vagy annak összegével az új kamatperiódus első törlesztőösszegét módosítja. A kamatperiódusban teljesített törlesztésekről és a fentieknek

megfelelően számított törlesztőösszeg-különbözetek egyenlegeiről a kamatperiódus lezárását követő 15 napon belül tételes elszámolást küldünk Ügyfeleink részére.

Életbiztosítással, egyéb megtakarítással kombinált jelzáloghitelek

Abban az esetben, ha a jelzálogkölcsön megtakarítási életbiztosítással vagy egyéb megtakarítással (a továbbiakban: életbiztosítás) kerül kombinálásra úgy, hogy a kölcsöntartozás megfizetésének elsődleges forrása az életbiztosítás legyen, az életbiztosítás díja úgy kerül megállapításra, hogy biztosító társaság által meghatározott biztosítási díjak rendszeres, késedelem nélküli megfizetése esetén - figyelembe véve a biztosító társaság által meghatározott garantált vagy feltételezett hozamokat és költségeket is, de ide nem értve a biztosítás devizájának (tipikusan: a forint) a kölcsön devizájához képest történő esetleges leértékeléséből származó árfolyam-kockázatot - a futamidő végén a biztosítás a kölcsöntartozást kifizesse. Abban az esetben, ha a biztosítás hozama a futamidő alatt nem érné el a feltételezettet, vagy a biztosítás devizája a kölcsön devizájához képest leértékelődne, e megfelelés nem biztosítható, így az ügyfélnek az esetleges különbözetet saját forrásból kell törlesztenie.

A teljes hiteldíj mutató

A teljes hiteldíj mutató (THM) az a belső kamatláb, amely mellett az Ügyfél által visszafizetendő tőke és teljes hiteldíj egyenlő az Ügyfél által a hitel folyósításáig bezárólag a kölcsönrel kapcsolatosan fizetett összes költséggel csökkentett hitelösszeggel. A devizahitel működéséből (forintban történő folyósítás és forintban történő törlesztések) fakadóan a THM számítása során az Ügyfél által teljesítendő fizetéseket forintban vesszük számításba. A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve hatályos jogszabályok figyelembevételével történik, a feltételek változása esetén a THM mértéke módosulhat. A THM mutató mértéke nem tükrözi a kölcsön kamat-és árfolyamkockázatát."

[4] A felperesek mint adósok és az UCB Ingatlanhitel Zrt. alperesi jogelőd mint hitelező között 2008. november 13. napján írásban megkötött hitelkiváltási és szabadfelhasználású célú kölcsönszerződés jött létre 15587103-00057992 szerződésszám (hitelkiváltási célú kölcsönrész) és 15587103-00058003 szerződésszám (szabadfelhasználású célú kölcsönrész) alatt.

[5] A kölcsönszerződés "Közös rész" 1.1. pontja szerint a kölcsönnyújtó a szerződésben meghatározott feltételekkel az adós részére várhatóan 66.866,- CHF összegű, hitelkiváltási célú és szabad felhasználású kölcsönt nyújt azzal, hogy a kölcsön összege nem lehet több, mint 10.000.000,- forintnak a folyósítás napjára érvényes folyósítási árfolyamon számított svájci frank értéke.

[6] A kölcsönszerződés "I. Különös rész" "1/A. Hitelkiváltási célú kölcsönrész" (szerződésszám: 15587103-00057992) 2.1 pontja szerint a kölcsön I. összege: 25.783,- CHF, a kölcsönszerződés "I./B. Szabadfelhasználású célú kölcsönrész" (szerződésszám: 15587103-00058003) 16. pontja szerint a kölcsön II. összege 41.083,- CHF svájci frank. A Hitelkiváltási célú kölcsönrész - kölcsön I. - járulékát képezi a kölcsönszerződés Különös rész I/A/9. pontja szerint 186.234,- forint brókeri jutalék.

[7] A kölcsönszerződés II. Általános rész 4. pontja (a kölcsön törlesztése) rendelkezései között a II.4.7. pont azt a rendelkezést tartalmazza, hogy a törlesztő összeg forintban kifejezett összegének meghatározása a kölcsönnyújtó által megállapított ún. elszámoló árfolyam figyelembevételével történik. Az elszámoló árfolyamot a kölcsönnyújtó kamatperiódusonként előre, a kölcsön devizájának a következő kamatperiódusra előzetesen várható árfolyama alapján úgy állapítja meg, hogy az elszámoló árfolyammal számított, határidőben teljesített fizetések a deviza-árfolyamok várható ingadozására is figyelemmel összességében fedezetet nyújtsanak a valós, a törlesztő összegek tényleges megfizetésének napjára a konverzió időigényének figyelembe vételével alkalmazott, a kölcsönnyújtó Hirdetményében meghatározott árfolyamon (az úgynevezett törlesztő árfolyamon) teljesítendő fizetések forint-értékének. Az elszámoló árfolyammal történt törlesztés elszámolása a II.4.8. pont alapján úgy történik, hogy a törlesztő árfolyamok és az elszámoló árfolyam különbözete eredményeként képződő elszámolási különbözetekről a kölcsönnyújtó kimutatást készít, és arról a kamatperiódus fordulóját követően levélben tájékoztatja az adóst. Abban az esetben, ha ezen különbözetek egyenlege pozitív, az adós írásban kérheti ennek az egyenlegnek a részére átutalás útján történő kifizetését, vagy a kölcsönnyújtó azt az adós részére visszautalja, vagy a következő törlesztő részletbe beszámítja. Arra az esetre, ha ezen különbözetek egyenlege negatív, az adós kötelezi magát az egyenleg összegének a kölcsönnyújtó részére történő, legkésőbb a következő törlesztés napját megelőző napig történő megfizetésre, ennek azonnali beszédési megbízással történő, legkésőbb a

következő törlesztés napját megelőző napig történő megfizetésére, ennek azonnali beszédési megbízással történő beszédésére a kölcsönnyújtót ezúton felhatalmazza.

- [8] A kölcsönszerződés II. Általános rész 7. pontja (egyéb rendelkezések) között a szerződés II.7.7. pont első mondata szerint az adós tudomásul veszi, hogy a kölcsön igénybevételevel együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maga viseli. Ezt követően rögzítésre került, hogy a kölcsönnyújtó fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása megítélése szerint veszélyeztetné az adós kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást forintra átváltsa és az átváltás napjától a mindenkor Hirdetményében meghirdetett, a jelen kölcsön céljának és típusának megfelelő forint kamatláb- és díjmértékek alapján számítsa ki a kamatot és a kezelési költséget. A kölcsöntartozás forintra történő átszámítása a törlesztő árfolyamon történik.
- [9] A II.7.10. pontban rögzítésre került, hogy az adós kijelenti, hogy a jelen kölcsönszerződés vonatkozásában az árfolyamkockázatokra vonatkozó tájékoztatást megkapta, és azt megértette.
- [10] A kölcsönszerződés Közös rész 1.4. pontja szerint a kölcsön biztosítékát képezi ingatlanon alapított jelzálogjog, melynek részleteit, feltételeit a kölcsönszerződés aláírásával egyidejűleg aláírt Jelzálogszerződés tartalmazza.
- [11] A szerződéskötéssel egyidejűleg jelzálogjogot alapítottak alperesi jogelőd javára a felpereseknek akkor egymás közt egyenlő arányú tulajdonukban álló Bocskaikert 14257/1 helyrajzi számú ingatlanra. A szerződésből fakadó kötelezettségeik tárgyában a felperesek Dr. Harbula Ágnes közjegyző által K320222-2/1690/2008/3/O. számon közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.
- [12] A felperesek a DH2.tv. szerinti elszámolást megkapták, az felülvizsgáltként minősül.
A "Hiteltörténeti kimutatás" szerint (DH elszámolás 1.sz. melléklete) 2015. január 31-ig befizetett összeg 4.049.699Ft. volt.
- [13] Az alperesi jogelőd hitelező 2017. május 31. napján a kölcsönszerződést a szerződés általános részének 6.1. pontja alapján Dr. Walkshöfer Katalin közjegyző mellett működő dr. Gelencsér András közjegyző-helyettes által 11025/Ü/576/2017. sz. közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta.
- [14] Az alperesi jogelőd ezt követően, 2017. december 11. napján a szerződésből eredő követelését a 3A Takarékszövetkezetre engedményezte, amely társaság a követelést 2018. április 27. napján tovább engedményezte az Arthur Bergmann Hungary Zrt.-re.
- [15] A követelés tárgyában a felperesekkel szemben végrehajtás került elrendelésre (Dr. Harbula Ágnes közjegyző 32022/Ü/1167/2018/5. sz. és 32022/Ü/1168/2018/5. számú végrehajtási záradéka), mely alapján 128.V.513/2019. és 138.V.2137/2018 ügyszámon indult végrehajtási eljárás a felperesekkel szemben.
- [16] Az UCB Ingatlanhitel Zrt. 2019. július 31. napjával átalakulással (beolvadás) megszűnt, jogutódja az alperes (Magyar Cetelem Zrt.) lett, akinek elnevezése 2024. december 20. napjától hatályosan Magyar Cofidis Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaságra, rövidített cégneve Magyar Cofidis Bank Zrt. elnevezésre változott.
- [17] A felperesek **pontosított keresetükében** (a 7. sorszámú tárgyalási jkv-ben a szerződés létrejötté időpontja körében pontosított kereset) annak megállapítását kérték, hogy a felperesek és az alperes (korábbi megnevezése: Magyar Cetelem Zrt.) jogelődjé, az UCB Ingatlanhitel Zrt. között Budapesten, 2008. november 13. napján 15587103-00057992 és 15587103-00058003 számon 66.866,- CHF keretösszegre, de maximum 10.000.000,- Ft összegre megkötött devizában nyilvántartott szerződés érvénytelen. Kérték továbbá, hogy a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre 9.801.766,- Ft kölcsönösszeggel, kamat és költségmentesen nyilvánítsa hatályossá és az alperest kötelezze a felperesek javára egyetemlegesen 100.000,- Ft megfizetésére.
- [18] A felperesek az érvényesíteni kívánt jogot a régi Ptk. 205/A. § (1) bekezdésére, 209. § (1) bekezdésére, 209. § (4) bekezdésére, 209/A. § (2) bekezdésére, 234. § (1) bekezdésére, 239. § (2) bekezdésére, 237. § (2) bekezdésére, illetőleg a 361.§ (1) bekezdésére alapították.
- [19] A felperesek hivatkozása szerint a perbeli fogyasztói kölcsönszerződés érvénytelen az árfolyamkockázat adósok általi viselésére vonatkozó kikötés tisztességtelensége okán. Megjelölték,

hogy a szerződés 9. oldal II. fejezet 4.7. pontjában, valamint a szerződés 13. oldal II. fejezet 7.7. pont első mondatában foglalt kikötés nem jelent kötelezettséget a felperesek számára.

- [20] Hivatkoztak arra, hogy a szerződésben kockázatfeltáró nyilatkozat nincs, a szerződés csak azt tartalmazza, hogy az árfolyamkockázatot a felek egymás között nem osztják meg, az kizárólagosan a felpereseket terheli.
- [21] Előadták, hogy a felperesek külön kockázatfeltáró nyilatkozatot nem kaptak, illetve, hogy az alperes a felperesek részére árfolyamkockázati tájékoztatást nem adott.
- [22] A felperesek a DH2. tv. szerinti elszámolást megkapták, az felülvizsgálnak minősül.
- [23] A "Hiteltörténeti kimutatás" szerint (DH elszámolás 1.sz. melléklete) 2015. január 31-ig befizetett összeg 4.049.699,- Ft volt.
- [24] A felperesek érvelése szerint az alperes az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, így az árfolyamkockázat adós általi viselésére vonatkozó kikötés tisztességtelen, aminek következtében a szerződés érvénytelen. Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses kikötés, illetve ezzel összefüggésben a pénzügyi intézmény által nyújtandó megfelelő tájékoztatás tartalmi követelményeivel kapcsolatban hivatkoztak a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésében foglalt világos és érthető megfogalmazás követelményének, az Európai Unió Bírósága felhívott, így többek közt az EUB- C-26/13. sz., 186/16., C-51/17. sz., C-227/18. EUB sz., C-609/19. sz., C-670/20. EUB ügyben hozott, valamint a Kúria 2/2014 PJE határozatban meghatározott követelményekre. Utóbbi kapcsán hivatkoztak a BH2021.141. sz. eseti döntésben, valamint a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának 2021.11.22. napján jogegységi panasz eljárásban hozott jogegységi hatályú Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatában foglaltakra és kiemelték, hogy az árfolyamkockázat tisztességtelenségét a 2/2014.PJE Határozatot követő EUB döntésekkel együtt kell vizsgálni.
- [25] Kifejtették, hogy a Hitelező a devizaárfolyamok változásának okáról, lehetséges mértékéről, avagy annak mértéktelenségéről (korlátlanágáról) nem adott világos, érthető tájékoztatást. Nem tárta fel, hogy milyen okok vezethetnek a devizaárfolyam emelkedéséhez, a törlesztőrészlet emelkedéshez, az emelkedésnek mekkora a realitása. Arról sem tájékoztatták, hogy akár a bevizsgált jövedelmét is meghaladhatja a törlesztőrészlet. Nem tájékoztatták arról, hogy az árfolyam emelkedés korlátlan lehet. Nem hívták fel a figyelmét, hogy a kockázat valós, bekövetkezése a futamidőn belül várható.
- [26] Hivatkoztak a felperesek arra is, hogy a felpereseket nem tájékoztatták arról, hogy joguk van a szerződéskötés előtt a szerződési feltételek tanulmányozására.
- [27] A rPtk. 209/A. § (2) bekezdése alapján kiemelték, hogy a fogyasztói szerződésben szereplő tisztességtelen kikötés semmis, egyúttal azt, hogy az árfolyamkockázat kiesése a rPtk. 239. § (1) bekezdése szerint a szerződés egészének érvénytelenségét okozza.
- [28] A felperesek az érvénytelenség jogkövetkezményeként a kölcsönszerződés határozathozatalig terjedő időre való hatályossá nyilvánítását kérték akként, hogy a felek közötti elszámolásra kiterjedően megjelölték, hogy a felperesek túlfizetésére tekintettel a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint elszámolásnak van helye. A 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdése kapcsán felhívott EUB döntések, így a C-520/21. ügy megjelölése mellett hivatkoztak arra, hogy a hatályossá nyilvánítással olyan feltételeket kell meghatározni, amely megfelel a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak és kamat/költségmentes elszámolást biztosít a fogyasztónak. Előadták, hogy az elszámolásuk a DH2. tv. szerinti felülvizsgált elszámolásból indul ki akként, hogy abból változatlanul felhasználható a Hitelező által folyósított összeg, az Adós által visszafizetett összeg a Hiteltörténeti kimutatásból.
- [29] Megjelölték, hogy az alperes által folyósított összegek összesen: 9.801.766,- forintot tettek ki, míg a felperesek által teljesített összegek összesen: 34.232.471,- Ft összeget tettek ki. Ennek alapján megjelölték, hogy a felperesek túlfizetése 24.430.705,- Ft.
- [30] A C-80-81-82/21. egyesített EUB ítélet, valamint a C-705/21. ítélet kapcsán kiemelték továbbá, hogy a tisztességtelen feltételt a bíróság nem egészítheti ki, valamint azt diszpozitív szabállyal sem lehet pótolni, a bíróság részéről az említett szerződésben foglalt tisztességtelen kikötés tartalmi módosításának minősülő beavatkozásnak nincs helye.

- [31] A tényállásban rögzített felperesi számítások alapműveleteket tartalmaznak, ezért az alperes számára ellenőrizhető.
- [32] A felperések az alperes érdemi védekezése ismeretében az árfolyamkockázatról való tájékoztatás kapcsán a rHpt. 203. § (4) és (5) bekezdésének felhívása mellett hivatkoztak arra, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatot a fogyasztóval alá kell íratni, nem egy másik okiratban elismertetni.
- [33] Ezzel összefüggésben a C-449/13. számú ítélet felhívása mellett hivatkoztak arra is, hogy az uniós jog tiltja a szabványzáradékkal történő elfogadó nyilatkozatokat.
- [34] Egyebekben hangsúlyozták, hogy a szerződés és a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalma alkalmatlan a kockázat feltárására, felismerésére. Ebből egyáltalán nem derül ki a fogyasztót sújtó jelentős gazdasági hátrány, de még a törlesztőrészletek jelentős emelkedése sem.
- [35] A felperések hivatkoztak arra is, hogy a szerződéskötést megelőzően adott kockázatfeltárás nem megfelelő, hiszen kizárólag akkor kezdődik a fogyasztó számára az az idő, amikor képes feldolgozni a feltételek mechanizmusát, ha az összes irat, így a szerződés, mellékkötelezettségek, üzletszabályzatok, hirdetések rendelkezésre állnak.
- [36] A Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatában foglaltak ismételt kiemelése mellett hangsúlyozták, hogy a 2/2014. PJE határozatot a később keletkezett EUB ítéletekkel együtt kell értelmezni, egyúttal arra, hogy korábbi precedens ítéletekre már nem lehet hivatkozni, így az alperes által hivatkozott és csatolt kúriai ítéletekre sem.
- [37] Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása és az ezzel kapcsolatban a felperések által előterjesztett elszámolás kapcsán a válaszirat előterjesztésekor még csak folyamatban volt a C-630/23 számú előzetes döntéshozatali eljárás az EUB előtt. A felperések ugyanakkor korábbi EUB döntésekre, így a C-705/21. és 520/21. ügyben hozott határozatokra hivatkozással is hangsúlyozták, hogy az érvénytelen szerződés hatályossá nyilvánítása mellett a forintban felvett és visszafizetett összeg különbsége alapján szükséges elszámolni, az alperes által folyósított összegek összesen: 9.801.766,- Ft. A felperések által teljesített összegek összesen: 34.232.471,- Ft, így a felperések túlfizetése: 24.430.705,- Ft.
- [38] A 100.000,- Ft marasztalás körében hangsúlyozták, hogy semmi akadálya annak, hogy a követelésrész kerüljön érvényesítésre a felperések részéről, figyelemmel arra, hogy a Kúria már korábban kimondta, hogy ez nem eredményez res iudicatát.
- [39] Érvelésük szerint nincs jelentősége annak, hogy kinek a részére történtek a felperesi befizetések, mivel a felperések a teljes szerződés alapján 34.232.471,- Ft-ot teljesítettek, vagyis az alperesnek kell ezzel az összeggel feléjük elszámolni, függetlenül attól, hogy az alperes a kölcsönből eredő követelést engedményezte.
- [40] Az alperes **írásbeli ellenkérelmében** a kereset elutasítását kérte.
- [41] Az alperes előadta, hogy 2008. november 13. napján alperesi jogelőd, a UCB Ingatlanhitel Zrt., mint hitelező, valamint a felperések, mint adósok deviza (CHF) alapú - részben hitelkiváltási, részben szabad felhasználású - kölcsönszerződést kötöttek 10.000.000,- Ft-nak megfelelő összegű kölcsön tárgyában. A szerződéskötéssel egyidejűleg jelzálogjogot alapítottak alperesi jogelőd javára az akkor egymás közt egyenlő arányú tulajdonukban álló Bocskai-kert 14257/1 helyrajzi számú ingatlanra. A szerződésből fakadó kötelezettségeik tárgyában a felperések Dr. Harbula Ágnes közjegyző által K32022/1690/2008/3/0. számon közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.
- [42] Az alperesi jogelőd 2017. május 31. napján a kölcsönszerződést a szerződés általános részének 6.1. pontja alapján Dr. Walkshöfer Katalin közjegyző mellett működő dr. Gelencsér András közjegyző-helyettes által 11025/Ü/576/2017. sz. közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta.
- [43] Az alperesi jogelőd ezt követően, 2017. december 11. napján a szerződésből eredő követelését a 3A Takarékszövetkezetre engedményezte, amely társaság a követelést 2018. április 27. napján tovább engedményezte az Arthur Bergmann Hungary Zrt.-re.
- [44] A követeléstárgyában a felperésekkel szemben végrehajtás került elrendelésre (dr. Harbula Ágnes közjegyző 32022/Ü/1167/2018/5. sz. és 32022/Ü/1168/2018/5. számú végrehajtási záradéka), melynek

alapján 128.V.513/2019. és 138.V.2137/2018. ügyszámon indult végrehajtási eljárás a felperesekkel szemben.

- [45] Alperes hivatkozása szerint az árfolyamkockázati kikötés nem tekinthető tisztességtelennek, mivel a pénzügyi intézménytől e körben kapott tájékoztatás világos és érthető volt.
- [46] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás körében előadta, hogy az alperesi jogelőd a szerződés megkötése előtt felperesek rendelkezésére bocsátotta a devizahitel kockázatairól szóló tájékoztatóját (A/I. szám alatt csatolt melléklet). Felperesek nyilatkozatban ismerték el, hogy „A devizahitel kockázatairól” szóló nyomtatványt átvették, annak tartalmát megismerték és tudomásul vették. Kijelentették, hogy megismerték a UCB által alkalmazott, a devizahitel árfolyamkockázatát csökkentő törlesztési módot. Kijelentették továbbá, hogy a UCB-vel szemben sem az árfolyamkockázathból eredő, sem az árfolyamkockázatokra vonatkozó tájékoztatással összefüggésben követeléssel nem lépnek fel.
- [47] Hivatkozása szerint a felperesek 2008. október 20. napján, jó pár héttel a szerződés aláírását megelőzően külön írásbeli tájékoztatást kaptak alperesi jogelődtől a devizaalapú kölcsönszerződések speciális kockázatairól. A Tájékoztató kitért a „devizahitel” fogalmára és lényegi jellemzőire, továbbá feltárta a deviza alapú kölcsön természetéből következő árfolyamkockázat lényegét, mibenlétét is.
- [48] Kijelentette, hogy álláspontja szerint a Tájékoztató és a szerződés általános részének 7.7. pontjában foglalt rendelkezés alapján a felperesek számára világosnak kellett lennie, hogy a deviza alapú kölcsönszerződéshez árfolyamkockázat kapcsolódik, a felvett kölcsön visszafizetendő forintösszege és a havi törlesztőrészek összege a svájci frank (CHF) és a forint (HUF) egymáshoz viszonyított árfolyamának alakulásától függően változhat, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben nekik kell viselniük, így a deviza alapú kölcsön felvétele fokozott kockázattal jár. Véleménye szerint ez a korlátlan árfolyamkockázat viselésére vonatkozóan a felperesek részére írásban nyújtott tájékoztatás teljesítette a világos és érthető megfogalmazás és az átláthatóság követelményét.
- [49] Alperes kiemelte, hogy a Kúria a Gfv.VII.30.436/2019/10. számú, illetve a Gfv.VI.30.021/2021/10. számú ítéletében is úgy foglalt állást, hogy a perbeli Tájékoztató teljesítette a világos és érthető megfogalmazás, az átláthatóság követelményét.
- [50] Az érvénytelenség jogkövetkezménye iránti felperesi kérelem kapcsán alperes a Kúria a Gfv.VI.30.206/2023/2. számú végzésére hivatkozással azt adta elő, hogy ha az árfolyamkockázati kikötés tisztességtelensége megállapításra kerülne, akkor sem lenne jogalapja a szerződés hatályossá nyilvánításának a felperesek által kért tartalommal.
- [51] A felperesi elszámolás és annak alapján kért marasztalás összecszerúsége kapcsán alperes előadta, hogy a követelés összecszerúságát semmilyen módon nem támasztották alá, sem a keresetlevél, sem annak mellékletei nem tartalmazzak semmilyen számszaki levezetést, hogy a követelt összeg milyen számítás eredményeként állt elő. Erre tekintettel hivatkozása szerint a kereset összecszerúságában is megalapozatlan.
- [52] Rögzítette, hogy a felperesek keresete érvénytelenség megállapítására irányul és egyébként 100.000,- Ft marasztalást kérnek, alperes mind a jogalapjában, mind az összecszerúságában vitatja alperes a keresetet, egyúttal a felperes által állított 34.232.471,- Ft teljesítést illetően, azt tudja vitatni az alperes, hogy ez az összeg ez egészében az alperes részére folyt volna be. Hangsúlyozta, hogy a perbeli kölcsönszerződés alapján 2017-ben történt az engedményezés a felperesek részéről. A perben állított érvénytelenség alapján az általuk kért jogkövetkezmény körében alperes vitatja azt a felperesi hivatkozást, hogy adott esetben az alperesnek kéne elszámolni, megfizetni az engedményeshez befolyt összegeket. Rögzítette, hogy az alperesnek nincs adata arra, hogy a felperesekkel szemben végrehajtási eljárásban, az abban végrehajtást kérő részére mekkora, milyen összeg folyt be.

A felperesek keresete az alábbiak szerint a jogalap tekintetében megalapozott.

- [53] A bíróság a becsatolt okiratokból megállapította, hogy az alperes jogelődje mint hitelező és a felperesek mint adósok között a szerződés megkötésekor hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés jött létre.

- [54] A felperesek a perbeli kölcsönszerződést fogyasztói minőségben kötötték meg, a Ptk. 685. § d) pontja alapján a felek által nem vitatottan fogyasztónak minősülnek, a megkötött deviza alapú kölcsönszerződés pedig nem vitatottan a DH1 törvény 1. § (1) bekezdése szerint fogalommeghatározásban fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül.
- [55] A Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdése szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.
- [56] A Ptk. 205. §-ának (3) bekezdése értelmében a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről. Ezt az általános együttműködési és tájékoztatási kötelezettséget fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a szerződés megkötésekor hatályban volt a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) konkretizálja akként, hogy a 203. § (4) bekezdése alapján fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. Az (5) bekezdés alapján a (4) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [57] A szerződés megkötésekor irányadó Ptk. 209. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazta. A 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A (2) bekezdés alapján a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát. A (3) bekezdés szerint külön jogszabály meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek a fogyasztói szerződésben tisztességtelenné minősülnek, vagy amelyeket az ellenkező bizonyításáig tisztességtelenné kell tekinteni. A (4) bekezdés alapján tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre. Az (5) bekezdés alapján nem minősülhet tisztességtelenné a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásának megfelelően határozzák meg. A Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja.
- A (2) bekezdés alapján fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.
- [58] A Ptk. szerződéskötéskor hatályban volt 209. §-a szövege nem tartalmazott olyan rendelkezést, hogy az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos, nem érthető.
- [59] A régi Ptk. 2009. május 22-től hatályos 209. § (5) bekezdése szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek. A módosítással egyidejűleg, ugyancsak 2009. május 22-i hatállyal a régi Ptk. 209. § (4) bekezdésébe új rendelkezést iktattak be, amely szerint az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.
- [60] A Kúria a 2/2014. PJE határozatában úgy foglalt állást, hogy a főszolgáltatást megállapító szerződéses kikötések tisztességtelenségének vizsgálatára vonatkozó, az előzőekben ismertetett időszakokban és megszövegezéssel hatályban volt jogszabályi rendelkezéseket - eltérő megfogalmazások ellenére -

egységesen, azonos tartalommal, a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (továbbiakban: irányelv) 4. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell értelmezni. Az irányelvkonform értelmezés szerint a főszolgáltatásra vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelensége nem vizsgálható, ha ezek a feltételek világosak és érthetők. A deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a jogegységi határozat 1. pontja értelmében a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés. E rendelkezés tisztességtelensége ezért csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körütekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses feltétel a jogegységi határozat 1. pontja szerint akkor nem világos és érthető, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Ebben az esetben a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, tehát az átláthatóság hiánya a jogegységi határozat 1. pontjában megfogalmazott jogértelmezésből kitűnően nem csupán megnyitja a főszolgáltatásra vonatkozó szerződéses kikötés tisztességtelensége vizsgálatának lehetőségét, hanem önmagában, minden további feltétel nélkül a tisztességtelenségét eredményezi.

[61] A Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában a Kúria - az Európai Unió Bíróságának az irányelv 4. cikk (2) bekezdését érintő időközbeni gyakorlatára is figyelemmel - kiegészítette a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjának az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződési feltételek világos és érthető volta megítélésének szempontjaira vonatkozó jogértelmezését. Rámutatott, a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körütekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékeln tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

[62] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a későbbi Jpe.II.60.021/2021/17. számú határozatával kimondta, hogy az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatást - így alperes jelen perrel érintett tájékoztatóját is - a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában rögzített elvi tartalom alapján kell minden egyes ügyben egyedileg elbírálni. A tisztességes tájékoztatás mércéjéről a Kúria a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában már döntött. Ebben azt is kimondta, hogy a Kúria bármely határozatának a rögzített elvi tartalomhoz képest ellentétes értelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható.

[63] Noha felperesek hivatkozása szerint az alperes jogelődje külön kockázatfeltáró nyilatkozatot nem adott felperesek részére, de alperes által becsatolt okiratok alapján megállapítható volt az alperes jogelődje által nyújtott tájékoztatás átvételét elismerő felperesi nyilatkozatra tekintettel, hogy felperesek azt megkapták. Az árfolyamkockázat adós által viselését tartalmazó szerződési kikötés tisztességtelenségét a bíróságnak a szerződéskötés összes körülményét figyelembe véve kell vizsgálnia, figyelembe véve a pénzügyi intézmény által a szerződés megkötését megelőzően nyújtott egyéb tájékoztatásra is. Ennek alapján a bíróság a külön íven szövegezett kockázatfeltáró nyilatkozatot és a kölcsönszerződés II.7.7 és II.7.10. pontjában írtakat vette figyelembe az árfolyamkockázatot felperesekre telepítő szerződési feltételek átláthatóságának vizsgálata során.

[64] Külön is rögzíti a bíróság, hogy a 2/2014 PJE határozatban is kifejtettek alapján az irányelv 4. cikk (1) bekezdése, valamint az azt átültető Ptk. 209. § (2) bekezdése szerint szerződési feltétel tisztességtelenségének megítélésakor a szerződés megkötésére vezető minden körülményt - így a kapott tájékoztatást is - figyelembe kell venni, nem csak a szerződés tartalmának, szövegének van jelentősége, hanem a szerződéskötés során "közzétett reklámnak és tájékoztatásnak" is.

- [65] A tájékoztatások tartalmi vizsgálata körében utal a bíróság az Európai Unió Bíróságának a C-186/16. számú ügyben hozott ítéletére, amelynek alapján a 93/13 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának követelménye azt jelenti, hogy a hitelszerződések esetén a pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben ez a követelmény magában foglalja, hogy annak a feltételnek, amely szerint a kölcsönt ugyanabban a külföldi pénznemben kell visszafizetni, mint amelyben folyósították, nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték, emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.
- [66] Az EUB C-51/17. számú ítélete (73-75. pontok) rögzíti, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, nem korlátozható azok kizárólag alaki és nyelvtani szempontból való érthetőségére. A pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, és e tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészekre gyakorolt hatására. Közelebbről, a kölcsönfelvevőnek egyrészt világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. Másrészt az eladónak vagy szolgáltatónak, a jelen esetben a banknak fel kell hívnia a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra.
- [67] A tájékoztatás tartalmát illetően továbbá a C-227/18. számú ítélet 1. pontja rögzíti, hogy a világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel az a devizaalapú kölcsönszerződés, ami olyan feltételt tartalmaz, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, amennyiben a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is.
- [68] Az átláthatóság követelményének tiszteletben tartása érdekében a pénzintézet által nyújtott tájékoztatásnak lehetővé kell tennie a fogyasztó számára nem csupán annak megértését, hogy az árfolyamváltozástól függően a kölcsön nyilvántartásának pénzneme és a fizetés pénzneme közötti árfolyam változása kedvezőtlen következményekkel járhat a pénzügyi kötelezettségeire nézve, hanem azt is, hogy a devizában nyilvántartott kölcsön felvétele keretében megértse azt a tényleges kockázatot is, amelynek a szerződés teljes időtartama alatt kiteszi magát abban az esetben, ha az a pénznem, amelyben a jövedelmét kapja, a nyilvántartás pénzneméhez képest jelentősen leértékelődik (C-776/19-C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott ítélet 72. pont).
- [69] Az EUB - az indokolás további elemeire is figyelemmel - lényegét tekintve arra mutatott rá, hogy a törlesztési szimulációk és más, hasonló előzetes számítások és tájékoztatók akkor megfelelőek, ha nem félrevezető tartalmúak, hanem vagy önmagukban vagy más dokumentumokkal együtt olyan kellő és pontos tájékoztatást nyújtanak a fogyasztó részére, amely lehetővé teszi, hogy a fogyasztó megértse az árfolyamváltozás és a fizetési kötelezettségére kiható egyéb pénzügyi tényezők konkrét működését, és így felmérje az ezekre vonatkozó szerződési feltételek által a szerződés teljes időtartama alatt a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt, esetlegesen jelentősen negatív gazdasági következményekkel járó kockázatot.
- [70] Az árfolyamkockázatról adott konkrét tájékoztatás világos és egyértelmű voltának megítélésére az adott ügy körülményeinek mérlegelésével kerülhet sor. Az EUB C-51/17. számú ítéletében kifejtettek szerint egyedül az ügyben eljáró nemzeti bíróság feladata az adott ügy valamennyi körülményét

figyelembe véve annak megítélése, hogy a fogyasztó megfelelő tájékoztatást kapott-e az árfolyamkockázatról.

- [71] A Kúria az alperes által hivatkozott 2020. október 20-án kelt Gfv.VII.30.436/2019/10. számú ítéletével az érvénytelenség megállapítására irányuló keresetet elutasító jogerős ítélet hatályában fenntartotta, míg a 2021. november 2-án kelt Gfv.VI.30.021/2021/10. számú ítéletével a kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapító jogerős rész- és közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét helybenhagyta.
- [72] A Kúria ítéleteiben az árfolyamkockázat viseléséről adott, a perbelivel egyező tartalmú tájékoztatás megfelelőségét vizsgálta, az alperes által hivatkozott mindkét ítélete indokolásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés II.7.7. pontja alapján a fogyasztó számára világos lehetett, hogy az árfolyam-változásból eredő kockázatokat teljes mértékben és korlátlanul neki kell viselnie.
- [73] A Kúria a fenti határozataiban az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségének megítélésekor nem vizsgálta a tájékoztatás megfelelőségét abból a szempontból, hogy a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén felül a fogyasztó felismerhette-e a forint árfolyamának a deviza árfolyamához képest kedvezőtlen változása esetén ennek gazdasági következményeit, a fennálló tartozása és a fizetési kötelezettségei jelentős megemelkedésének lehetőségét figyelemmel arra, hogy döntéseiben - azok meghozatalának időpontjára tekintettel - nem lehetett tekintettel a később közzétett, a jelen per megítélése szempontjából is irányadó Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában foglaltakra, amely a 2/2014. PJE határozat 1. pontjának alkalmazásához kötelező értelmezést ír elő.
- [74] A fentiek alapján a bíróság megítélése szerint a Jpe. határozatban kifejtettekre is tekintettel az alperes a fenti Kúriai határozatokra kötelező érvényüként alappal nem hivatkozhat.
- [75] Az alperes jogelődje által nyújtott, a 2007. január 1-jén kelt tájékoztató alapján az tartalmazza a devizahitel fogalmát, és rögzíti, hogy a devizahitelek törlesztőrészelei jelenleg tipikusan alacsonyabbak a forint kölcsönökénél. Kamatkockázat alatt annyit tartalmaz, hogy a törlesztőrészek mértéke kamatperiódusonként változhat, mégpedig a hitel kondícióinak változása függvényében. Az árfolyam változásának törlesztőrészekre gyakorolt hatása kapcsán a tájékoztató azt rögzíti, hogy a forint árfolyamának változása módosíthatja a forintban kifejezett törlesztő összeget, miközben a kölcsön devizában kifejezett törlesztő összege változatlan. Ennek részletes kifejtését azonban nem tartalmazza, hanem a továbbiakban az elszámoló árfolyam alkalmazását írja le, mint az árfolyamkockázat hatásának kezelését „az ebből származó bizonytalanság csökkentése érdekében”.
- [76] A fenti tájékoztatásból nem tűnik ki, hogy a fogyasztóra kedvezőtlen árfolyamváltozásból eredően a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, illetőleg, hogy a forint súlyos leértékelődése a pénzügyi kötelezettségekre milyen hatással lehet. Mindemellett a tájékoztatás az árfolyamváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatása körében az elszámoló árfolyam alkalmazására úgy tér ki, mint a bizonytalanság csökkentése érdekében alkalmazott pénzügyi eljárásra, amely tájékoztatás inkább félrevezető, mert azt sugallja, mintha alkalmas lenne az árfolyamváltozásból eredő, a fogyasztót terhelő kockázat kiküszöbölésére. Ez a tájékoztatás a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint nem tartalmazza egyértelműen és világosan, hogy a forint - esetlegesen súlyos - leértékelődése a fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire milyen hatással lehet, ahhoz képest milyen arányban változhat a fizetési kötelezettség mértéke, így azt sem, hogy az árfolyamváltozásból eredően a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet.
- [77] A fentieket összegezve noha a kölcsön deviza alapú voltát és az árfolyamkockázatnak a felperesekre történő áthárítását a kölcsönszerződés II.7.7. pontja a tájékoztatástól függetlenül is világosan tartalmazta, amelyet az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, körültekintő, átlagos fogyasztónak fel kellett ismernie, de abból a felperesek nem érthették meg, hogy az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeikre nézve milyen jelentős gazdasági következményei lehetnek, pénzügyi kötelezettségeik olyan mértékben megemelkedhetnek, hogy azok teljesítése már gazdaságilag nehezen viselhetővé válik.
- [78] A alperes által alkalmazott, az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses feltételek a fent kifejtett követelményeknek nem felelnek meg, sem a szerződés egyedi része, sem a külön íven szövegezett tájékoztató nem tartalmaz a 2/2014 PJE határozatban, illetve a Jpe.I.60.015/2021/15. számú

jogegységi hatályú határozatában, az irányadó EUB gyakorlatban meghatározott következményeket kielégítő, egyértelmű és világos tájékoztatást az árfolyamkockázat valós tartalmáról.

- [79] Mivel a fentiek alapján az árfolyamkockázatról adott nem világos, nem érthető tájékoztatás következtében tisztességtelen az árfolyamkockázatot a felperes fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezés, ezért a bíróságnak a perben már szükségtelen volt vizsgálnia külön azt is, hogy a felperesek a tájékoztatást kellő időben kapták-e meg, ténylegesen megismerhették-e a szerződés összes feltételét annak érdekében, hogy azok valós ismerete alapján dönthessenek a feltételek elfogadásáról. A bírói gyakorlat alapján ugyanis (Kúria Gfv.30339/2023/5. számú precedensképes határozata) amennyiben a tájékoztatás nem megfelelő, nincs jelentősége annak, hogy a pénzintézet azt milyen időpontban nyújtotta.
- [80] A bíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a szerződéses árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezésekről történt tájékoztatás nem volt világos és egyértelmű, így a megfelelő tájékoztatás hiányában a perbeli kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázatot felperesekre telepítő rendelkezése a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján tisztességtelen, ezért semmis. Az irányelv 6. cikk (1) bekezdése alapján a tisztességtelen és ezáltal semmis feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra. A Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a fogyasztói szerződés részbeni érvénytelenség esetén csak akkor dől meg, ha a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető. Mivel az alperes a szerződéskötést megelőzően nem tett eleget az árfolyamkockázatra vonatkozó megfelelő tájékoztatás megadására vonatkozó kötelezettségének, és a főszolgáltatást megállapító szerződési feltételnek minősülő, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezések semmiek, ez a régi Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a szerződés egészének érvénytelenségét vonja maga után.
- [81] A bíróság rögzíti, hogy a felperesek által csatolt kölcsönszerződés, valamint az alperes által csatolt "Tájékoztató a devizahitel kockázatairól", és nyilatkozat okiratok felek általi rendelkezésre bocsátása mellett a perben nem voltak vitatottak az alperes által megtett egyéb tényállítások, így a kölcsön biztosítására megkötött jelzálogjogot alapító szerződés megkötése, a szerződésből fakadó kötelezettségeik tárgyában felperesek által közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat megtétele, alperesi jogelőd hitelező által a kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal való azonnali hatállyal történt felmondása, ezt követően a szerződésből eredő követelésnek az engedményezése, illetőleg tovább engedményezése, valamint a követelés tárgyában a felperesekkel szemben elrendelt végrehajtások tárgyában, ezeket a bíróság a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján valósnak fogadta el, és az ítéleti tényállás megállapításánál alapul vette.
- [82] A perbeli árfolyamkockázati tájékoztató tartalma kapcsán a jogvita elbírálásához a kölcsönszerződést és a csatolt "Tájékoztató a devizahitel kockázatairól", és nyilatkozat okiratokat kellett értékelni. A felperesek által a jogalap körében előterjesztett tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítvány elrendelését a bíróság a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján mint a jogvita érdemi elbírálása szempontjából szükségtelent, mellőzte.
- [83] Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezés érvénytelenségére tekintettel a felperesnek elszámolási igénye keletkezett az alperessel szemben, azonban arra figyelemmel, hogy a jogkövetkezmények levonása és a felek közötti elszámoláshoz az e körben fennálló összepszerzési vita folytán további tárgyalás, és – szükség esetén szakértő bevonását igénylő – bizonyítás lefolytatása szükséges, és a keresettel érvényesített jog fennállása és az ennek alapján felperest megillető követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető, ezért a bíróság a Pp. 341. § (4) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint közbenső ítélettel megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen, míg az érvénytelenség jogkövetkezménye levonása tárgyában a közbenső ítélet jogerőre emelkedését követően folytatódó eljárásban fog határozni a bíróság.
- [84] A bíróság a közbenső ítélet meghozatalára figyelemmel nem rendelkezett a perköltségről, figyelemmel arra, hogy arról az eljárást befejező határozatában fog rendelkezni.
- [85] A közbenső ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontján alapul.

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
5.P.303.386/2024/7.

13

bíró

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
5.P.303.386/2024/8.

V É G Z É S

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx I.r. és xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx II.r. felpereseknek – **Magyar Cofidis Bank Zrt.** alperes ellen **szerződés érvénytelensége** iránt indított perében a bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a 7. sorszámú közbenső ítélet 2025. szeptember 4. napján jogerőre emelkedett.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2025. szeptember 26.

Fazakasné dr. Németh Mónika s.k.
bíró